

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **Bc. A. P.**, zastoupena JUDr. Jaroslavou Kalendovou, advokátkou, se sídlem Hybešova 42, Brno, proti žalované: **Masarykova univerzita**, se sídlem Žerotínovo nám. 617/9, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 5. 2013, č. j. 62 Af 38/2012 – 215,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3.400 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Jaroslavy Kalendové, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalovaná Masarykova univerzita domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 5. 2013, č. j. 62 Af 38/2012 – 215, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí prorektora Masarykovy univerzity ze dne 21. 2. 2012, č.j. MU-PS/1554/2012/18242/ESF, a ze dne 26. 10. 2012, č. j. MU-PS/21072/2012/25324/ESF, a rozhodnutí děkana Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity ze dne 1. 12. 2011, č.j. MU-PS/21078/2011/18242/ESF, a ze dne 3. 9. 2012, č. j. MU-PS/17062/2012/25324/ESF, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Rozhodnutími děkana ze dne 1. 12. 2011 a 3. 9. 2012 byly žalobkyni vyměřeny poplatky za prodlouženou dobu studia v obou případech ve výši 15.000 Kč. Rozhodnutími prorektora ze dne 21. 2. 2012 a

26. 10. 2012 pak byla tato rozhodnutí děkana potvrzena a dále byly zamítnuty žádosti žalobkyně o prominutí nebo snížení vyměřeného poplatku.

Krajský soud při rozhodování vyšel z toho, že podle ust. § 58 odst. 8 a § 68 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVŠ“), je to pouze rektor, kdo rozhoduje o žádosti studenta o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem. V posuzované věci však rozhodoval „z pověření rektora“ prorektor (údajné pověření rektorem pouze slovně zmínil u svého podpisu rozhodnutí). Nejedná se o absolutní nedostatek příslušnosti věcné, nýbrž nedostatek příslušnosti funkční. Jde o vadu řízení, jež by mohla vyvolávat nezákonnost napadených rozhodnutí. Taková nezákonnost však nebyla žalobkyní namítána a nemůže vést ke zrušení napadených rozhodnutí. Ustanovení § 58 odst. 6 ZVŠ jednoznačně stanoví povinnost veřejné vysoké školy uvést výši poplatků spojených se studiem přímo v jejím statutu. Ve Statutu Masarykovy univerzity (dále jen „Statut“) však není výše těchto poplatků stanovena. Stanovení výše poplatků přímo ve statutu skýtá určité právní záruky, které opatření děkana nemá. Zaručena je mimo jiné rigidita výše poplatků. Ta je tím věcným důvodem, pro který je třeba, nad rámec doslovného jazykového výkladu ust. § 58 odst. 6 ZVŠ, dovodit povinnost stanovit ve statutu kromě jiného i konkrétní výši poplatků. Nelze akceptovat, aby výše poplatků nebyla určena ve statutu veřejné vysoké školy a aby zároveň povinnost nebo pravomoc určení výše poplatků byla realizována nezákonnou delegací na orgán vysoké školy (na rektora) či dokonce v prvním stupni na orgán fakulty (na děkana), jak je tomu v posuzované věci. Ust. § 24 odst. 2 ZVŠ umožňující delegaci „v jiných věcech“ nelze pokládat za speciální k ust. § 6 odst. 1 ZVŠ ani k ust. § 58 odst. 6 ZVŠ. Prvostupňová ani žalobami napadená rozhodnutí nejsou nicotná, ale způsob stanovení poplatku je nezákonný, neboť vychází z nezákonné aplikace ust. § 58 odst. 6 ZVŠ. Krajský soud proto tato rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalovaná jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřela o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka namítla, že ZVŠ neobsahuje přímý příkaz uvést konkrétní výši poplatků přímo ve statutu. K formulaci takové povinnosti dospěl soud výkladem, který není správný. Znění Statutu schválil Akademický senát Masarykovy univerzity a následně jej Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy registrovalo, čímž dle ust. § 36 odst. 3 ZVŠ potvrdilo, že je v souladu se zákonem. Argument potřebou rigidity pravidel obsažených ve statutu je správný. Pokud však soud argumentuje potřebou rigidity výše poplatků, není to v souladu s ustanoveními ZVŠ o vyhlášení základu pro jejich stanovení i o zveřejňování jejich výše, když zákon v obou případech stanoví povinnou roční frekvenci. Nejde ani o nezákonnou delegaci pravomoci na jiný orgán. Výše poplatků je ve Statutu vymezena dolní a horní hranicí. Děkan je povinen tuto výši respektovat. Současně mu Statut dává možnost přizpůsobit ve spolupráci s akademickým senátem fakulty konkrétní výši poplatku situaci na fakultě tak, aby poplatek co nejlépe plnil svou funkci, tj. motivoval studenta k uvážení kvalitnímu studiu bez zbytečných průtahů. Výklad soudu neodpovídá ani kontextu komplexní úpravy poplatků spojených se studiem provedené ust. § 58 ZVŠ. Z dikce odstavce 6 je zřejmé, že zveřejnění výše poplatků je odděleno od způsobu určení

pokračování

výše, formy placení a splatnosti. Logický, jazykový i systematický výklad vyvrací názor, že se konkrétní výše poplatků statutem zveřejňuje, a musí proto být přímo ve statutu uvedena. Správnost úpravy výše poplatků Statutem nepřímo potvrzuje zveřejněné znění návrhu novely ZVŠ. Dále soud nechal bez povšimnutí ust. § 10 odst. 4 ZVŠ, dle kterého rektora zastupují v jím určeném rozsahu prorektoři. Na to navazují ustanovení čl. 7 Statutu a Organizační řád Masarykovy univerzity (dále jen „Organizační řád“), obsahující v čl. 5 odst. 2 písm. b) bod 4. výslovné pověření ve věci rozhodujícího prorektora. Při uplatnění názoru soudu by funkce prorektorů ztratily smysl a činnost většiny vysokých škol by byla paralyzována. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobkyně se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu. Primárně sice požadovala prohlášení obou rozhodnutí za nicotná, ale krajský soud ji přesvědčivostí a moudrostí své argumentace zcela přesvědčil o „pouhé“ nezákonnosti obou rozhodnutí. Díkce zákona je jasná, ale zcela ve prospěch argumentace žalobkyně. Pokud by byl zákon tak zřejmý, jak tvrdí stěžovatelka, zřejmě by nevznikla potřeba jeho novelizace. Případná připravovaná novelizace potvrzuje právní názor žalobkyně a krajského soudu. Pokud by mělo dojít k vyloučení studentů na rozhodování o výši poplatků za studium, pak to není žádoucí. Ust. § 58 odst. 6 ZVŠ není kompetenční normou, nestanovuje pravomoc, o jejíž delegaci by se následně mohlo uvažovat. Stanoví, že výše poplatku je uvedena ve statutu vysoké školy. Pravomoc stanovit výši poplatků je součástí pravomoci přijmout statut a nelze ji z ní nijak vyčlenit a přenést na orgány fakulty, jak to učinila stěžovatelka. Žalobkyně proto navrhla, by byla kasační stížnost zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti brojí především proti závěru krajského soudu, že žalobami napadená rozhodnutí vycházejí z nezákonné aplikace ust. § 58 odst. 6 ZVŠ.

Podle ust. § 58 odst. 2 ZVŠ základem pro stanovení poplatků spojených se studiem je 5 % z průměrné částky připadající na jednoho studenta z celkových neinvestičních výdajů poskytnutých ministerstvem ze státního rozpočtu veřejným vysokým školám v kalendářním roce. Základ vyhlásí ministerstvo do konce ledna kalendářního roku; základ platí pro akademický rok započatý v tomto kalendářním roce. Pro výpočet základu slouží údaje za uplynulý kalendářní rok.

Podle ust. § 58 odst. 3 věta před středníkem ZVŠ, studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu.

Podle ust. § 58 odst. 6 ZVŠ veřejná vysoká škola zveřejní výši poplatků spojených se studiem podle odstavců 1 až 5 pro příští akademický rok před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. Výši, formu placení a splatnost poplatků určí statut veřejné vysoké školy.

Podle čl. 15 odst. 3 Statutu konkretizace druhů poplatků, výpočet jejich výše, splatnost, forma úhrady, jakož i další podmínky jejich uplatňování jsou stanoveny v příloze č. 6 s názvem Poplatky spojené se studiem, která je nedílnou součástí tohoto Statutu.

Podle čl. 4 odst. 3 Přílohy č. 6 Statutu poplatek za prodlouženou dobu studia činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu stanoveného podle § 58 odst. 2 ZVŠ, nejvýše však 26.000 Kč.

Podle čl. 12 odst. 1 Přílohy č. 6 Statutu konkrétní výši poplatků spojených se studiem pro příslušný akademický rok stanoví opatřením děkan po projednání v akademickém senátu fakulty, a to před termínem stanoveným pro podávání přihlášek ke studiu pro tento akademický rok. Poplatky za studium podle § 58 odst. 3 nebo 4 ZVŠ mohou meziročně vzrůst nejvýše o 10 procent.

Z uvedeného je patrné, že Statut nestanoví přesnou výši poplatku za prodlouženou dobu studia, nýbrž pouze rozsah, v rámci něhož určuje konkrétní výši poplatků pro příslušný akademický rok svým opatřením děkan, po projednání v akademickém senátu fakulty. V posuzované věci je přitom sporné, zda tato úprava Statutu je v souladu s ust. § 58 odst. 6 ZVŠ či nikoliv.

Nejvyšší správní soud má ve shodě s krajským soudem za to, že ZVŠ zcela explicitně vyjadřuje požadavek, aby byla výše poplatků spojených se studiem stanovena přímo ve statutu veřejné vysoké školy. Hovoří-li ust. § 58 odst. 6 věta druhá ZVŠ o výši poplatku, zjevně tím má na mysli požadavek, aby byla ve statutu určena konkrétní částka poplatků nebo alespoň určeno zcela jednoznačné pravidlo (vzorec) pro výpočet konkrétní částky poplatků. Jiný závěr by byl ve zjevném rozporu s jazykovým výkladem tohoto ustanovení. Ačkoliv by obecně jazykový výklad mohl být vyvrácen výkladem systematickým, teleologickým či například výkladem ústavně konformním, v daném případě tomu tak není.

Stěžovatelka proti uvedenému výkladu argumentuje kontextem ust. § 58 ZVŠ, z jehož odstavce 6 je zřejmé, že zveřejnění výše poplatků je odděleno od způsobu určení výše, formy placení a splatnosti poplatků statutem. Podle stěžovatelky tak logický, jazykový i systematický výklad vyvrací názor, že se konkrétní výše poplatků statutem zveřejňuje.

Je nutno stěžovatelce přisvědčit v tom, že povinnost zveřejnit výši poplatku je oddělena od povinnosti stanovit výši poplatků statutem (*poznámka soudu: zákon neupravuje povinnost stanovit způsob určení výše, jak uvádí stěžovatelka*). Jedná se o dvě zcela samostatné povinnosti vysoké školy. Ovšem krajský soud netvrdil, že by tomu mělo být jinak. Stejně tak nevyslovil, že by se konkrétní výše poplatků statutem zveřejňovala. Ve statutu musí

pokračování

být konkrétní výše určena a posléze musí být také konkrétní výše zveřejněna. Ke zveřejnění pak musí docházet každoročně, na rozdíl od určení konkrétní výše. Ta může být řadu let neměnná. Logický, jazykový i systematický výklad tedy skutečně mohou vyvracet (nikým nevyslovený) názor, že se konkrétní výše poplatků statutem zveřejňuje, nicméně rozhodně nevyvrací závěr, že musí být konkrétní výše (popř. jasné pravidlo pro určení konkrétní výše) určena ve statutu vysoké školy.

Kromě toho stěžovatelka argumentuje i připravovanou novelou ZVŠ s tím, že navržená úprava jeho ust. § 58 odst. 6 údajně zní: *„Výši poplatků spojených se studiem pro příští akademický rok stanoví a zveřejní na úřední desce veřejné vysoké školy rektor před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. Pravidla pro stanovení výše, formu placení a splatnost poplatků určí statut veřejné vysoké školy.“* Bez ohledu na to, v jaké fázi se stěžovatelkou tvrzená příprava této novely nachází, má Nejvyšší správní soud ve shodě se žalobkyní za to, že tato skutečnost naopak potvrzuje závěry krajského soudu. Jazykový výklad stávajícího znění ust. § 58 odst. 6 ZVŠ považuje zdejší soud za zřejmý. Tvrzenou novelizaci, pokud je skutečně připravována, pak nelze považovat za nic jiného, než za snahu o změnu stávající úpravy. Nově by totiž ust. § 58 odst. 6 ZVŠ měl obsahovat pravidlo zcela odlišné od stávající právní úpravy. Jelikož nezazněl žádný skutečně pádný argument vyvracející výše předestřený zcela jednoznačný jazykový výklad stávajícího ust. § 58 odst. 6 ZVŠ, jen stěží lze hovořit o výkladových pochybnostech, které by údajně měly být novelizací odstraněny.

Na podporu jazykového výkladu ust. § 58 odst. 6 ZVŠ naopak předkládají krajský soud a žalobkyně další argumenty. Krajský soud především poukazuje na požadavek rigidity poplatků spojených se studiem. Žalobkyně kromě toho zdůrazňuje požadavek, aby se na určení výše poplatků podíleli také studenti vysoké školy. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem, že stávající právní úprava požadavkem na určení výše poplatků přímo ve statutu vysoké školy vykazuje atribut rigidity poplatků a že také zakládá právo studentů podílet se na procesu jejich určování. Vyplývá to z povinnosti stanovit výši poplatků ve statutu vysoké školy ve spojení s povinností dodržet proces přijetí statutu. Podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) ZVŠ totiž akademický senát veřejné vysoké školy na návrh rektora nebo na základě postoupení předpisu akademickým senátem fakulty schvaluje vnitřní předpisy vysoké školy a jejich součástí. Podle ust. § 8 odst. 1 věty druhé přitom třetinu až polovinu jeho členů tvoří studenti.

Nejvyšší správní soud přitom s ohledem na jednoznačnost jazykového výkladu zákona nepokládá za rozhodné, zda bylo naplnění zmíněných požadavků skutečně účelem zákonné úpravy nebo jde „pouze“ o její důsledky. V každém případě jsou tyto atributy stávající právní úpravy plně legitimní a hodné ochrany.

Požadavek rigidity výše poplatků přitom není rozporný s ustanoveními ZVŠ stanovícími povinnou roční frekvenci vyhlášení základu pro jejich stanovení i zveřejňování jejich konkrétní výše, jak tvrdí stěžovatelka. Povinnost vysoké školy zveřejnit každoročně výši poplatků spojených se studiem rozhodně neznamena, že by měla vysoká škola také každoročně výši poplatků měnit. Jedná se pouze o nástroj, pomocí něhož mají být studenti a uchazeči s předstihem informováni o tom, jaké poplatky po nich mohou být při splnění zákonných podmínek požadovány. Plnění této povinnosti má

zajistit informovanost studentů a uchazečů a umožnit jejich rozhodování o započetí studia a pokračování v něm.

Ani roční frekvence vyhlášení základu pro stanovení výše poplatků ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy neznamená, že by vysoká škola nutně měla taktéž každoročně měnit výši poplatků. V první řadě vývoj výše základu není pro vysoké školy zcela nepředvídatelný a bezesporu jej mohou alespoň přibližně predikovat i pro období několika let dopředu. Navíc s ohledem na rozsah možné výše poplatků mohou konkrétní výši nastavit tak, aby s vysokou mírou pravděpodobnosti v průběhu několika let nevybočila z mezí stanovených zákonem, a to i přes každoroční změny výše základů. Kromě toho si lze představit zakotvení pravidla určení výše poplatku ve statutu vysoké školy tak, že bude závislé na aktuální výši základu stanoveného ministerstvem. Ani to, že vysoká škola může při dodržení zákonného postupu měnit výši poplatků každoročně, nevyvrací požadavek určité rigidity výše poplatků. Pro ten totiž svědčí právě nároky kladené na proces změny konkrétní výše poplatků, tj. proces změny statutu vysoké školy.

Lze také souhlasit se stěžovatelkou, že může být žádoucí přizpůsobení výše poplatků situaci na konkrétní fakultě tak, aby poplatek co nejlépe plnil svou funkci. Toho lze ovšem dosáhnout i postupem souladným se zákonem, na rozdíl od postupu, který zvolila stěžovatelka. Nic totiž nebrání tomu, aby byla konkrétní výše poplatků ve statutu veřejné vysoké školy stanovena různě pro jednotlivé její fakulty. Není zřejmé, proč by již při tvorbě statutu neměly být známy potřeby všech fakult z hlediska vhodného nastavení výše poplatků.

Je vhodné dodat, že požadavku, aby se na určení konkrétní výše poplatků podíleli také studenti, se určitým způsobem snaží dostát i Statut, podle něhož děkan stanoví výši poplatků po projednání v akademickém senátu fakulty. Taktéž k požadavku rigidity poplatků, alespoň v určité formě, se stávající Statut hlásí, když podle něj mohou poplatky za studium podle § 58 odst. 3 nebo 4 ZVŠ meziročně vzrůst nejvýše o 10 procent. Ani jedno z uvedených pravidel však Nejvyšší správní soud nepovažuje za odpovídající současné právní úpravě. Statut požadavky rigidity poplatků spojených se studiem a podílu studentů na určení jejich konkrétní výše rozhodně nenaplnuje v míře, jakou požaduje ZVŠ. Stěžovatelka navíc nemůže ani v rámci správy vlastních záležitostí ignorovat zákonem jasně stanovené meze výkonu pravomoci s odůvodněním, že hodnoty chráněné zákonem naplňuje jinak.

Jak vyslovil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 12. 2009, č. j. 9 As 1/2009 - 141 (dostupný na www.nssoud.cz), veřejnou vysokou školu je nutné vnímat jako právnickou osobu svého druhu s charakteristickými rysy veřejnoprávní korporace, realizující jak korporativní veřejnou samosprávu, tak státní správu, která na ni byla přenesena. Veřejná vysoká škola, resp. její orgány rozhodující o právech a povinnostech studentů vystupují nikoli nezávisle na svém charakteru veřejné korporace, ale právě z důvodu svého charakteru veřejné korporace, tedy jako nositelé pravomocí.

Bez ohledu na to, zda konkrétní pravomoc představuje výkon samosprávy nebo přenesené státní správy, je veřejná vysoká škola vždy vázána zákonem. Platí pro ni totiž zásada, že povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen

pokračování

při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Při ukládání povinností je tak i pro samosprávu určující primárně zákonná úprava, v jejíchž mezích se musí pohybovat. To platí jak pro tvorbu vnitřních předpisů veřejné vysoké školy, tak pro jejich následnou aplikaci při rozhodování o právech a povinnostech adresátů. Pro účely nyní projednávaného případu lze z této obecné zásady extrahovat několik pravidel. V první řadě nemohou vnitřní předpisy veřejné vysoké školy stanovit pravidla v rozporu se zákonem. Dále, pokud zákon předpokládá, že určitá otázka bude upravena v konkrétním vnitřním předpise, nemůže si veřejná vysoká škola pro tuto úpravu svévolně zvolit jinou formu vnitřního předpisu či dokonce akt, který ani nemá povahu vnitřního předpisu. A nakonec, adresátům veřejnosprávního působení veřejné vysoké školy nemohou být ukládány práva a povinnosti na základě vnitřních předpisů a jiných aktů, které jsou v rozporu s výše uvedenými pravidly.

Nutno poznamenat, že případný nesoulad vnitřního předpisu se zákonem, nemůže být zhojen tím, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy provede podle ust. § 36 odst. 2 ZVŠ registraci vnitřního předpisu. Vyhovění žádosti o registraci je aktem aplikace práva a úsudek o souladu či rozporu se zákonem (viz odst. 3 uvedeného ustanovení), navíc v případě provedení registrace nijak nezduodněný, nemůže být považován za obecně závazný. Registrace vnitřního předpisu proto nemůže bránit následnému posouzení souladu vnitřního předpisu se zákonem v konkrétní věci.

Stanoví-li tedy ZVŠ, že výše poplatků za studium má být stanovena statutem veřejné vysoké školy, nepostačuje pouhé stanovení rozsahu poplatků ve statutu s tím, že konkrétní výši stanoví jiný orgán – děkan fakulty. Taková úprava je v přímém rozporu se zněním zákona. Výslovné určení konkrétního vnitřního předpisu, v němž má být obsažena výše poplatků za studium, je zákonným limitem samosprávy veřejné vysoké školy. Postup stěžovatelky tedy představuje delegaci pravomoci, která je v rozporu se ZVŠ. Čl. 12 odst. 1 Přílohy č. 6 Statutu, stejně jako všechna opatření děkana fakulty vydaná na základě tohoto ustanovení, jsou v části týkající se výše poplatků spojených se studiem v rozporu s ust. § 58 odst. 6 ZVŠ. Žalobkyni proto nemohl být na základě nich vyměřen poplatek za prodlouženou dobu studia. Krajský soud tedy správně vyhodnotil žalobami napadená rozhodnutí i jim předcházející prvostupňová rozhodnutí jako nezákonná.

Dále stěžovatelka brojí proti závěru krajského soudu, že žalobami napadená rozhodnutí byla v rozporu se ZVŠ vydána prorektorem. Oprávnění prorektora totiž vyplývalo z ust. § 10 odst. 4 ZVŠ, čl. 7 Statutu a čl. 5 odst. 2 písm. b) bod 4. Organizačního řádu. Ačkoliv Nejvyšší správní soud dává v této části stěžovatelce za pravdu, nemůže to být důvodem pro zrušení napadeného rozsudku. Zrušení žalobami napadených i jim předcházejících rozhodnutí je totiž vystaveno na důvodu, které v řízení o kasační stížnosti obstál (viz výše).

Podle ust. § 58 odst. 8 ZVŠ rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem podle odstavce 3 nebo odstavce 4 se vydává alespoň 90 dnů před splatností poplatku. Rektor může v rámci rozhodování o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta podle zásad uvedených ve statutu veřejné vysoké školy.

Podle ust. § 68 odst. 4 ZVŠ student může do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí podle odstavce 3 doručeno, požádat o přezkoumání rozhodnutí; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout. Žádost se podává orgánu, který rozhodnutí vydal. Jestliže je tímto orgánem děkan, může sám žádosti pouze vyhovět a rozhodnutí změnit nebo zrušit, jinak ji předá k rozhodnutí rektorovi. Rektor změní nebo zruší rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu se zákonem, vnitřním předpisem veřejné vysoké školy nebo její součástí. Rozhodnutí o disciplinárním přestupku a o vyloučení ze studia podle § 67 zruší i v případě, že dodatečně vyšly najevo skutečnosti, které by odůvodňovaly zastavení řízení. Žádost o přezkoumání rozhodnutí vydaného podle odstavce 3 písm. f) má vždy odkladný účinek.

Podle ust. § 10 odst. 4 ZVŠ rektora zastupují v jím určeném rozsahu prorektori. Prorektory jmenuje a odvolává rektor.

Podle čl. 7 odst. 1 Statutu prorektori zastupují rektora na jím určeném úseku a jejich právní postavení je dáno § 10 odst. 4 zákona, tímto statutem a ostatními vnitřními předpisy Masarykovy univerzity.

Podle odst. 4 věty třetí Přílohy č. 2 Statutu vnitřní organizaci rektorátu stanoví Organizační řád, který vydává rektor.

Podle čl. 5 odst. 2 písm. b) bod 4. Organizačního řádu jsou funkčními místy na centrální úrovni prorektori. Zabezpečením komplexního koordinovaného postupu ve specifických oblastech činnosti rektor pověřuje prorektory. Prorektory jmenuje a odvolává rektor po projednání v Akademickém senátu Masarykovy univerzity. Prorektori jsou trvalými zástupci rektora ve svěřených oblastech činnosti, v nichž jedná jeho jménem, není-li ve statutu, tomto organizačním řádu a dalších vnitřních normách Masarykovy univerzity uvedeno jinak. Prorektori metodicky řídí, kontrolují a koordinují činnosti součástí Masarykovy univerzity v oblastech své působnosti. Citované ustanovení následně uvádí také svěřené oblasti činnosti prorektora pro záležitosti studentů a demonstrativní výčet jeho pravomocí. Mezi svěřené oblasti patří mimo jiné řízení agendy poplatků spojených se studiem. Mezi konkrétní pravomoci pak spadá také přezkoumávání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem a výkon pravomoci ve vztahu k jeho snižování, prominutí nebo odložení termínu jeho splatnosti.

Ust. § 58 odst. 8 a § 68 odst. 4 ZVŠ tedy svěřují rektorovi vysoké školy pravomoc rozhodovat o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem a pravomoc v rámci tohoto přezkoumání vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti. Tato ustanovení však nelze vykládat izolovaně. Ust. § 10 odst. 4 ZVŠ totiž umožňuje rektorovi určit, že při výkonu těchto pravomocí jej bude zastupovat prorektor. Jelikož zákon nespecifikuje formu tohoto určení, může se jednat o individuální pověření i obecnější vnitřní předpis. Vždy však musí rozsah zastoupení skutečně určit rektor. Tuto podmínku Organizační řád splňuje, neboť se jedná o vnitřní předpis vydávaný rektorem. Z jeho čl. 5 odst. 2 písm. b) bodu 4 přitom jasně plyne rozsah zastoupení rektora prorektorem pro záležitosti studentů, do něhož spadá i přezkoumávání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem a jeho snižování, prominutí nebo odložení

pokračování

termínů jeho splatnosti. Jestliže tedy žalobami napadená rozhodnutí vydal jménem rektora v zastoupení prorektor pro záležitosti studentů, je takové rozhodnutí z hlediska funkční příslušnosti vydáno v souladu se ZVŠ.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů. Žalobkyně zastoupená na základě plné moci advokátkou měla v řízení před Nejvyšším správním soudem plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů, které jí vznikly v podobě nákladů na právní zastoupení. Náklady spočívají v odměně advokátky za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) v hodnotě 3.100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: „advokátní tarif“)] a v náhradě hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož má žalobkyně právo na náhradu těchto nákladů proti stěžovateli, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je stěžovatelka povinna zaplatit žalobkyni k rukám její zástupkyně na náhradě nákladů řízení částku 3.400 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. července 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu